

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYVÁRMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA

Az »Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egylet« hivatalos közlönye.
 Kiadásteljárás: Egész évre 8 K. Negyedévre 2 K. Tanítóknak és Jegyzőknek 6 K.
 Egy szám ára 16 fillér.

Az »Udvarhelyvármegyei Jegyzői Egylet« hivatalos közlönye.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal Kossuth-utca 14. sz. — Megjelenik minden vasárnap
 Nyitlár soronként 50 fillér.

A tisztviselő telep.

— A telep elhelyezése. —

Székelyudvarhely, április 4.

A tisztviselői mozgalomnak egyik érlelődő gyümölcse a tisztviselő telep létesítésére való törekvés. És méltán, mert a tisztviselői érdekek s magának a városnak szempontjából alig van fontosabb kérdés, mely a közfigyelmet lekötse s az általános érdeklődést felkeltse, mint éppen ez. Ha valóra válik a most még embriójában élő eszme, számtalan mizerábilis kérdésünk oldatik meg vele, ha pedig a közöny áldozata marad, — továbbra is kísértének azok a veszedelmek, melyek évtizedek alatt panaszból halmozódtak garmadára.

No de itt nem az a célunk, hogy ennek a szerencsés órában felvetődött problémának szükségességét hangoztassuk, hisz ez már több oldalról meg lett vitatva és világítva s mint a tisztviselők egyesületének utóbbi választmányi ülésén történt bejelentések igazolják már annyira előhaladt a kérdés, hogy joggal foglalkozhatunk a legelső pontozat megállapításával, tulajdonképpen hol is legyen hát a tisztviselői telep.

Ha nem volna a város olyan szegény, mint a milyen és nem volna annyira ráutalva, hogy minden csekély értékesíthető föld darabjából a jövőre tőkét kovácsoljon, magától

jönne a megoldás, hogy a tisztviselő telep az ujonnan nyitott Rákóczi ut két oldalán helyeztessék el.

Mi lenne ez esetben? Az, hogy a most pusztán álló üres telkek az új ut mentén egyforma szabású villa szerű házakkal épülnének be s már az 1914-ik évben létrejöhetne a város legszebb és legarányosabb utcája melyen végig sétálni, valóban gyönyör és élvezet volna. Azonban ezt a fátum még azelőtt áthuzta, mielőtt gondolatba jöhetett volna, hisz a tőkepénz a szabad telkeket városról és magánosoktól szabadságból és spekulációból teljesen lekötötte... és a városnak pénz kell.

Hasonló okokból, főleg a magas ár megközelíthetlensége miatt kell lemaradjon a fapiacz tér, hol a szabályos két utcaszorban egész könnyedén elhelyezhető lenne a 35—40 tisztviselői lakás s önként állana elő a legszebb városnegyed, de hát hol vegye elő a tisztviselő azt a horribilis árat, □ ölenként czirka 30—40 koronát, amit a telekért ma számitanak.

E két telek tömbön kívül a városnak a város közelségében nem lévén alkalmas területe, önként lép előtérbe a magán felektől össze szerzett telektömb és mivel egy tagban ilyen találni képtelenség: jönne szőnyegre a tisztviselő telepnek szétszórása 2—3—5 telekre, ami kétségtelenül az építkezés drágulását vonja maga után.

Egy esetben volna elhelyezhető a telep egy telektömbön, s ez az, ha a teleppel a várostól bármely irányban legalább is 6:5—1 kilométerre megyünk ki. Ez esetben alkalmas területet lehetne találni a sósfürdő környékén, a katonai gyakorló tér körül, a bethlenutcai vámon kívül eső telteken vagy Szombatfalván a vasut mentén és hegyoldalban, akár a szombatfalvi vámtól Kadicsfalvára vezető ut mellett elterülő szeliden lejtős hegyoldalon. A szombatfalvi belső részek árterese voltak miatt kevésbé alkalmasak, ha csak a Küküllő folyó szabályozása nem kerül szőnyegre, ezt azonban bátran rábizhatjuk a következő nemzedékre.

Az ám, de hát kinek van kedve egy hosszú életre kiköltözködni a város bármelyik határrészébe, mert tudni való, hogy akármelyik oldalán helyzetetik el a tisztviselő telep, ez a város sajtóságaos fekvésénél fogva a várossal szorosan összefüggő sohasem lesz s mint állandó külváros rész fog szerepelni időtlen időköz s a tisztviselők, kiknek konyhájuk az élelmező piacon van elhelyezve, el lennének zárva a részükre annyira fontos piactól.

Egy esetben volna célszerűen megoldható egy telektömbön a tisztviselői telep elhelyezése, ha a katonai gyakorlóter kerülete lenne megszerezhető s e terület a róm. katli. gimnázium előtt vezető uttal köttetnék össze a várossal; tekintettel azonban arra, hogy e részen a telkek igen sok magán tulajdonos birtokát képezik, — megszerzésük a kivi-

Rabok tovább nem leszünk.

— Irta Nemes András. —

San-Rafael, California

III.

Az amerikai iskolákban nincs meg az a föltétlen alárendeltségi viszony, mi nálunk annyira jellemzi a tanulóknak a tanító — tanárbozi viszonyát s ennek eredménye a föltétlen kölcsönös tisztelet, a kölcsönös jog s kötelezettség ismerete, — mig nálunk a tanuló részéről csupán félelem diktálta tisztelet létezik az alárendeltnek kötelezettségével — jog nélkül a tanító, tanár részéről ritka esetben bár szeretet, de gyakran kimutatott ellenszenv — a föltétlen jog bírásával — kötelezettség nélkül.

Ugy a szülői, valamint iskolai nevelésrendszertünknek ilyenén ferde ódisága — a gyerek — tanulóvali bánásmódot s ennek a nemzeti önállóság — függetlenségre oly nagy hatást gyakorló hátrányát illetőleg, oka a minden haladást megkötő tradíciókban található fel.

E tradíció tanít tőrelemre, engedelmességre, alázatra, meghunyászkodásra, élbetatlenségre, önállóság nélkülségre s nem helyes utoni függetlenségre törekvésre.

Ennek a tradíciónak hódol a szülő, mikor gyerekére rivalva, egy bajszas ember szavába szólni ne merjen, abban a gyerekben megöli az önbizalmat, ambítiót, szabadság, függetlenség, szeretetét, erős érzetét, mit azután természetesen márczius 15-iki jelkes szónoklat csupán szalma lángra képes gyújtani.

Ennek a tradíciónak hódolnak összes iskoláink, azok közegei (a maguk is apák) tanítók, tanárok, mikor látva évtizedek során át, hogy nemzeti küzdelmeink sikertelenségének oka csupán egy, a csecsemő kortól önbizalomban, ambícióban,

szabadság, önállóság, függetlenség szeretetében nevelt s annak életerét képező — küzdő generációknak a hiánya, nem igyekszik a mai kor szabadabb szellemében reformálva nevelési rendszerét, oda hatni, hogy a jövő küzdelmeire sikerrel biztosító, erős nemzedéket neveljen.

Nem elég abba tanulóba — „múszájjal“ — bele verni a nemesítő tudományokat. Fel kell kelteni a tanulóban az érdeklődést, a tanulás vágyát, a tanulás szeretetét. Szeresse az a tanuló teljesíteni a kötelezettségét! Ne rettegjen az a tanuló a közelgő órától, ne féljen a tanító — tanártól, mert az a tanár 30 társa előtt megszégyeníti, kigunyolja, mert észbeli tehetségének nem adhatja omineus tanujelét, megölvén a tanulóban a gunynyal az önbizalom csirját. A hol nincs önbizalom, ott nincs siker kivívni képes energia, ambíció. Legyen abban a tanítóban — tanárban türelem, akarattal legyőzni joggal ellenszenvét kimutatni — nagy nemzeti cél érdekében s akkor abban a gyongébb tanulóban a félelmet a tisztelet fogja helyettesíteni tanárjával szemben. Ha az a tanuló, tekintet nélkül az okra, 20 secunda után egyszer „jól“ felel, dicsejre meg érte a tanár, mutassa meg elégedését a tanuló el fogja felelni az előbbi gunyt, megszégyenítést, kedvet kap s örömmel fogja teljesíteni kötelezettségét. Mígha a tanár egyetlen jó feleletre azt mondja: „Ni-Ni! Ez a számár ma elkészült!“, a tanuló lelkeben gyűlöletet, ellenszenvet kelt maga iránt s megrögzíti benne a téves tudatot, hogy törekvése haszontalan.

Ambíciója vész el a tanulóknak a nemzetnek később egy hasznavehetetlen tagja lesz, ki csupán nézni képes az erősek küzdelmére.

Ha abban a tanulóban már kezdetben hiányzik a szolgálat, kedv a tanulásra, annak a szülői nevelés az oka, mit gunynyal szidalommal a tanító, tanár helyre nem hozhat, de igen türellemmel, szeretettel a helyes alkalommal alkalmá-

zatt, bár teljes mértékben nem is érdemelt dicséretet.

Ha annak a tanulóknak szüleitől öröklött észbeli tehetsége a normális fokát nem öti, az elég szerencsétlensége neki. Ne használja azt fel a tanító, tanár jó kedvében természetesen tanítványai mulattatására mondván igen gyakori esetben:

„Te is oly számár vagy, mint apád!“ „Mért nem mégy csizmadia inasnak?“ Ez visszatevészt szül a többi kötelezettségből nevelt tanuló-nál a tanárral szemben tanusítandó tisztelet rovására s már e picziny tagjában a nemzetnek magvát hinti el annak az előítéletnek, a mely a nemzet iparfejlődés terén elérhető vagyonosodásának, erősödésének nálunk egyik legnagyobb akadály. Az az okatlan felgerjedés diktálta meg gondolatlan mondás hüen tükrözi vissza a nálunk uralkodó káros felfogást, hogy az iparhoz tudás, ész abszolúte nem szükséges. Ezért van nálunk oly sok, a nemzeti fejlődésre abszolúte produktív hasznat nem gyakorló egyetem 100 km.-ről „ballgatott“, végzett jogász, az állami terhet képviselő hivatalnokok serege s ez az egyik lényeges oka annak, hogy ipari pályára nálunk végzettség-gel senki nem vállalkozhatik.

Engedni mindig az erőnek áll hatalmában s az okosabbnak. Ne engedjen. adjon a tanító, tanár több kedvezményt egyik tanítványának, mint a másikoak a hasonló esetekben, hogy a tanulóknak mindenike formálhasson jogot hason kedvezményre, szolgálván ezáltal az egyenlőség, szabadság eszméjét.

Adják meg a tanítók, tanárok tanulóknak a kedvezményt, hogy azok fejlődhessenek önbizalomban, ambícióban, energiában, az egyenlőség tudatában, függetlenség, önállóság, szabadság áldásos erejében, mig az verükbe, idegeikbe megy át s ha mai tanítványaitól egy ily nemzedéket nevelnek bár önmegtágadással, akkor bizonyágát

hetetlenséggel határos.

Nincs más mód hátra, mint a tisztviselői telepnek szétszórta elhelyezése s ha az építkezésnél felmerülő % emelkedésnél hátránya is van, találhatunk ebben a kivételben olyan előnyeket, melyek az adott körülmények közepette az összes kiviteli módozatok felett állanak. Ne említsünk többet, csak azt, hogy a tisztviselők állandóan a piac közelségében, a városban vannak; de a szétszórta elhelyezkedéssel a város kiépülése is sokat nyer, már pedig e téren is jelenleg sok kívánni való van, azonban így is elegendő érvtet találtunk az utóbbi módozat elfogadására.

Egyetlen kérdésünk már most az, vajjon találhatók lennének olyan kisebb telektömbök, hol legalább is 5-10 drb. 250-200 □ öles telkek alakíthatók legyenek? Bizonyára igen. Ilyen telek van a Kossuth utca alsó részén: a Malom-utca és kaszárnya közötti téren, a Bethlen ut felső részén a faraktárak körül s a város belterületén is.

Mindenesetre gondos körültekintést és megfontolást igényel a telep elhelyezése, melynél nemcsak a tisztviselők jól felfogott érdekei, de a város czélirányos fejlesztése is mérvadó kell legyen.

Egy komoly szó.

Az Igazmondó legujabb számában Tisza István rendkívüli figyelemreméltó módon teszi szóvá Vilmos császár multheti bécsi látogatását s kiemeli, hogyha valaha, éppen ma életkérdés Európa nyugalmára a *hármasszövetség zavartalan fennállása*, mely a béke ügyét szolgálván reménytelenné tesz minden kísérletet az egész világ lángborítására.

Kimutatja, hogy Németország katonaságának háromötöde elegendő a francia haderő ellensúlyozására, kétötödre pedig számíthatunk mi, ha az oroszbirodalom nagyraágysága fenyegetne bentesszik hazafiságunknak, honszeretetüknek. Akkor bizonyosságát tesszik, hogy a bajt felismerve, azt tudták is orvosolni.

Akkor az az új generáció nem fogja évtizedek sikertelen, semmirevaló küzdelmeiben pazarolni erejét. Akkor az a generáció öntudatos bátorsággal fogja helyét megállni s a nemzet vagyonosodását, népjólétét s ezzel függetlenségét, önállóságát kivívni. Annak a honnak a függetlenségét s vagyonosodás teréni előhaladását, melyről ma is elmondják gyerekkük nevelését elhanyagoló, pazarló, iszákos apák, tanulók nevelését a mai szabadabb kor kívánalmainak megfelelően, a nagyobb nemzeti érdeket szolgáló czéllal nem vezető iskolák, tanítók, tanárok serege, hogy ők azt a hont rajongva szeretik.

Bizonyára úgy is van s a hiba nem a jó akaratban, de a multkozi ragaszkodásban keresendő jobban s rosszban egyaránt.

Nem elég, ha egy nemzet csupán végveszély pillanatában, önvédelmében képes áldozatra — léte forogván kockán! Békében kell a nemzetnek erősebben küzdeni, dolgozni, erejét vagyonát, gyarapítani. Békében is kell az egyes polgárnak áldozatot hozni a haza oltárára s hozhat-e szobb, nagyobb áldozatot, mintha lemondva anyagi helyzetéből meg nem engedhető élvezetekről, gyermekéből derék polgárt nevel. A mi a szülőnek, az az iskolának is nemzete iránti kötelessége s ha e kötelességnek az amerikai czéldudatoságával felelnek meg, akkor az újabb nemzedék tudni fogja, hol, hogyan kell biztosítani nemzete önállóságát, függetlenségét, szabadágát! Az a nemzedék egy még erősebb, egészségesebb, ambíció önbizalomban, szabadág, függetlenség, önállóság szeretetében gazdagabb új nemzedéket fog nevelni.

nünket. Ép ezért érthetetlen, mondja Tisza, hogy akadnak magyar emberek, akik épp most ócsárolják a hármasszövetséget, mikor az európai békének és a magyar nemzetnek nagyobb szolgálatot tesz mint valaha.

Furcsa, hogy az ellenzéki vezérek mint Andrásy és Apponyi a kormányhoz nagyon közel álló tanokat hirdetnek és a hármasszövetség barátaiként mutatkoznak, de ugyanakkor szabad pórásra bocsátják az ellenzék egyes kisebbrendű tagjait, hogy a hármasszövetség ellen agítáljanak és a meghasonlás konkolyát vessék a nemzet közéletébe.

E kulacosság végre is felnyitja a nemzet szemét és bizalmával azokat ajándékozza meg, a kik ha kell a keserű orvosságot is beadják a betegnek, de mindig tiszta bort öntenek a poharába.

KÖZIGAZGATÁS.

Az új választói törvény életbeléptetése. Az új választókerületekről és választási székhelyekről szóló törvényt az Országos Törvénytár márczius 31-én közhírré tette. Ezen a napon tehát a képviselők választásáról hozott mult évi törvény is életbelépett. Ehhez képest a belügyminiszter Udvarhelyvármegyét is utasította, hogy új központi választmányt alakítson, továbbá a választókerületeknek szavazókörökro való beosztásáról tegyen javaslatot. Az utasítást legkésőbb május 15 ikéig kell teljesítenie a vármegyének. Az új központi választmányt úgy Székelyudvarhely városra, mint a két Oláhfalura ki fog terjedni, s így ezeken a helyeken az odig működött központi választmányok megszűnnek.

Vita a közigazgatási reformról. Márczius 31-én és április 1-én a Vármegyei Tisztviselők Országos Egyesülete Budapesten érdekes vitát tartott a készülő közigazgatási reform több kérdéséről. A vita iránt érdeklődő közönség soraiban ott voltak Sándor János belügyminiszter, br. Perczy Zsigmond államtitkár, továbbá a belügyminiszterium törvényelőkezesítő, s városi és vármegyei osztályának a vezetők tisztviselői, több főispán, országgyűlési képviselő és a vármegyei tisztviselők igen nagy számmal.

A vitában Dr. Paál Árpád főjegyző is résztvett, ki a vármegyei közigazgatási hivatásáról tartott előadást. A fővárosi lapok tudósításainak összegezése szerint a főjegyző ebben az előadásában a társadalmi fejlődés szükségszerű kialakulásának mondotta, hogy a vármegyéknek a szociálpolitikai és közüzemi munkálatokban elő kell járniok, s e végett a példaadó és az iparosodás folyamatát megindító és kitartani tudó nagyvállalkozásokat folytasson. Rámutatott különösen az erdélyi viszonyokra, hol az iparosodás hiánya kivándorlásba hajtja a népet, s a nemzetiségi kérdés helyes megoldását, vagyis a faji különbségeknek kenyerkeserrettel való nivellálását teljesen megakasztja. Ezt a hiányt nem az államnak kell pótolnia, mert az állam csak pénzügyi, s végeredményben közigazgatási ráfizetésekkel tudna minden vidék speciális igényeinek megfelelő gazdálkodást folytatni. Tehát a vármegyékre, mint történelmileg kialakult és készenálló szervezetekre vár a feladat, hogy a falusi népet nagy üzemekkel foglalkoztassa. Mindenütt van természeti kincs és nyers ipari készség, melyet hasznos és jövedelmező termelésbe lehet vonni, de ehhez a helyben levő erőkhöz a helyi közöleteknek kell megazerezni a szükséges tőkét, hitelt és forgalmi összeköttetéseket. E végett a vármegyék önadóztató képessége teljessé kell, hogy váljon, mert csak erre alapíthatók kellő hatályosságú és kiterjedésű hitelmuveletek. Az önadóztató képesség érdekében a vármegyei területek aránytalan eltéréseit is korrigálni szükséges, hogy nagyobb területeken eloszolva, kisebb terheket okozzon egyeseknek az önadóztatás, viszont mégis nagyobb összeg tudjon abból összegyűlni. Szükséges továbbá a vármegyék nagyvállalkozói működéséhez a kereskedelmi életben megkívánt szabad mozgás és így a vármegyei üzemi szerződéseit a kormányhatósági jóváhagyás rendszertől mentesíteni kell, mert az üzemek szolid megalapozásához elegendő korrekativum a helyi

érdekeltségek fölebbezési joga. Szükséges végül ehhez az új szerephez a vármegyei tisztviselők jogászai minősítése helyett a közigazgatási, kereskedelmi és technikai szakismeretekben való kitűnő képzettsége. Ehhez átmenetként egy rendkívül szigorú, nívós szakvizsga vezetne, melynek jeles elvégzése adna csak minősítést a vezető állásokra. E követelményeknek a betartása egy a választási, mint a kinevezési rendszer elfajulásai ellen kellő védelem és megelőzés lenne.

Az új választókerületek.

A belügyminiszter rendelete.

Az Országos Törvénytárban most jelent meg a választókerületek számáról és székhelyéről szóló új törvény, a mely 1915. márczius 31-ikén lép életbe. Az új beosztás szerint a rendezett tanácsú városok közül külön kerületet alkotnak: Brassó, Nagyazeben, Lugos, Mskó, Szentes, Esztergom, Jászberény, Szolnok, Czegléd, Kiskunhalas, Kiskunfélegyháza, Nagykőrös, Ujpest, Kaposvár, Nyíregyháza, Nagykanizsa, Békéscsaba. Vagyis *Székelyudvarhely* város megszűnik mint önálló városi kerület s a vidékkel egybeolvastva alkot ezantul kerületet.

A városai szavazatok többségben lesznek a következő helyeken: Nagybacsokere, Nagykikinda, Eperjes, Sátoralajuhely, Torda, *Székelyudvarhely*, Szombathely, Pápa és Veszprém.

A városi kerületek mérlege úgy alakul, hogy a 22, a 44 törvényhatósági városi kerület és a 19 önálló rendezett tanácsú kerület mellett 20 olyan rendezett tanácsú kerület lesz, a hol a városi szavazatok vannak többségben. Városi kerület összesen 105 lesz, 20-al több, mint a régi törvény szerint.

A választókerületek beosztásával kapcsolatosan a belügyminiszter körrendeletet bocsátott ki, hogy a választókerületekben a központi választmányokat legkésőbb május 15-ig alakítsák meg és a választói névjegyzékeknek a régi törvény alapján történő kiigazítását szüntessék be.

Az új beosztás szerint Erdélyben 69 választókerület van. Udvarhelyvármegye megtartotta az eddigi öt képviselőküldési jogát, mely kerületenként a következőleg van kikerekítve:

Oklándi választókerület. Székhelye: Oklánd. Abásfalva, Bágy, Bardocz, Bibarczfalva, Ége, Erdőfüle, Felsőrákos, Gyepes, Homoródmálás, Homoróddaróc, Homoródjánosfalva, Homoródkemenyfalva, Homoródrömetre, Homoródszentmarton, Homoródszentpál, Homoródszentpéter, Homoródujfalu, Karácsonfalva, Kénos, Kisbaczon, Lókod, Lövete, Magyarhermány, Oklánd, Olsztelek. Rencsenyéd, Székelydála, Székelyszáldobos, Székelyzsombor, Vargyas, Városfalva. (32 község.)

Parajdi választókerület. Székhelye: Parajd. Alsósófalva, Atyha, Etéd, Felsősófalva, Firtosvár-alja, Keosetkifalud, Korond, Kórispatak, Kúsmód, Parajd, Siklód, Székelypálfalva, Székelyvárság, Szolokma. (14 község.)

Székelykeresztúri választókerület. Székhelye: Székelykeresztúr. Alsóbódogfalva, Benczéd, Betfalva, Bodos, Bözöd, Bözödujfalu. Csehófalva, Csekefalva, Csób, Énlaka, Erked, Fiatfalva, Firtosmartonos, Gagy, Kadács, Kisgalambfalva, Kis-kede, Kissolymos, Kobátfalva, Magyarandrásfalva, Magyarfelek, Magyarhidegkut, Magyarzsákok, Medesér, Nagyalambfalva, Nagykedé, Nagysolymos, Rava, Rugonfalva, Siménfalva, Szerdes, Székelyandrásfalva, Székelyhidegkut, Székelykeresztúr, Székelyszállás, Székelyszenterzsébet, Székelyszentmihály, Székelyszentmiklós, Székelyvéczke, Szent-ábrahám, Szenteszenter, Tarcsafalva, Tordátfalva, Ujszékely. (44 község.)

Székelyudvarhelyi választókerület. Székhelye: Székelyudvarhely. Ábránfalva, Árvátfalva, Bikafalva, Felsőbódogfalva, Hodgya, Homoródbene, Homoródszentlászló, Jásfalva, Kányád, Miklós-falva, Oczfalva, Patakfalva, Petek, Sándortelke, Székelyderza, Székelymuzana, Székelyudvarhely r. t. város, Telekfalva. (18 község.)

Szentgyhászfalu választókerület. Székhelye: Szentgyhászfalu. Agyagfalva, Béta, Bogárfalva, Bögöz, Décsfalva, Farczád, Farkaslaka, Fonyéd, Kadicsfalva, Kápolnásfalu, Küküllőke-ményfalva, Márafalva, Mátisfalva, Nyikómalom-

falva, Oroszhogy, Sükő, Székelybethlenfalva, Székelydobó, Székelyfancsal, Székelylengyelfalva, Székelymagyaros, Székelyszentkirály, Székelyszenttamás, Szentegyházásfalva, Szentlélek, Tibód, Ulke, Vágás, Zetelaka. (29 község)

Tisztujtás az ügyvédi kamarában.

A marosvásárhelyi ügyvédi kamara, mely ha számban nem is, de sulyban és tekintélyben, az egyetemes ügyvédi és bírói vizsga székelyének intézményénél fogva is az ország legelső kamarái közé tartozik, tisztujtót közgyűlést tartotta e héten s e tisztujtás eredményeképpen új elnökség került a tekintélyes testület élére *Bedő Sándor* elnök és *Sebess Jenő* elnökhelyettes személyében. A választásnak ez az előrelátó kimenetele az újabb ügyvédi generáció tagjainak érvényesülése, az új nemzedéknek az új helyzetek és új változások által kiváltott törekvései sikere, amint hogy általában az egész tisztujtás a vezetőség felfrisítésének jegyében folyt le.

Kartársaink egyhangu bizalma állította a kamara élére *Bedő Sándort* s ez az ellenjelölt nélküli, megtisztelt választás valóban olyan férfura esett, akinek egész egyénisége, munkaereje és fényes kválitásai beteljesedését engedik remélni a tisztujtáshoz fűzött vágyakozásoknak és törekvéseknek.

A kamara közgyűlése és a választási aktus délelőtt 10 órakor vette kezdetét a törvényeszkék esküdtészi termében, ahol mintegy 60 helyi és vidéki ügyvéd jelent meg s *Csongvay Lajos* elnök és *Caontos Olivér* elnökhelyettes bucsu szavai után *Balogh Endre*, *Telekdy István* méltatták a távozót, jelöltséget nem vállalt elnökség érdemeit tükrözve és kartársaink mély háláját biztosító működéseket, mely mindenkor példája leend az újabb generációknak is.

Dr. Fenyvesi Soma vezetésével kezdetét vette aztán a szavazatok leadása s délután 4 órakor hirdették ki az eredményt, mely szerint *Bedő Sándor* 219 szavazattal elnökké, *Sebess Jenő* 212 szavazattal elnökhelyettesé választották.

Titkárrá újból megválasztották e tisztnek érdemes viselőjét, az ügyvezetésben kiváló jártassága *Láni Oszkárt*. Ellenjelölt nélkül lett a régi tisztikarból *Blumenfeld József* ügyész, *Biró Aladár* pénztáros. Heves küzdelem folyt a választmányi helyekért, mely küzdelem azonban az ifjabb generáció győzelmével és a régi választmányi tagok kibukásával végződött.

A választmány és fegyelmi bírósági tagjai lettek: *Ferencz M. Zsigmond*, *Szentpéteri Ödön*, *Sárkány Miklós*, *Tischler Márton*, *Telekdy István*, *Mádai Béla*, *Fekete Andor*, *Balogh Endre*. A régi választmányból csak *Sárkány* és *Mádai* kerültek be.

Póttagok lettek: *Nagy (Samu Székelyudvarhely)*, *Fejér Antal (Csikszerecs)*, *Kornhoffer Vilmos (Szászrégen)* és *Csongvay Géza*.

Dr. Schwartz Gyula üdvözölte az új elnökséget, majd *Bedő Sándor* mondott nagyszabású és általános tetszéssel találkozó programbeszédet, hangoztatva az új törvények alkalmazásából a testületre háramló feladatok nagyságát és az elnökség azon igyekezetét, hogy a kar társadalmi és gazdasági helyzetének javítását, az őrszertartás és a kollegiális fejlesztését, a bírósággal való jó viszony ápolását fő feladatuknak ismerik.

Football mérkőzés.

Érdekesnek ígérkező mérkőzés lesz ma délután 3 órakor a reféléren, melyre a közönség figyelmét különösen felhívjuk. Ugyanis a kézdívásárhelyi róm. kath. főgimnázium ifjusága mérkőzik meg a helyi középiskolák válogatott csapatával. Helyárok: ülőhely 1 K, állóhely 50 fill., diákjegy 30 fill.

A székely tanulóért.

Székelyudvarhely, Április 4.

Eötvös József báró, a nagy író és kiváló politikus — kinek emlékére rendezett országos ünnepségek csak most zajlottak le — volt az, kinek e városa főreáliskolának eszméjét köszönheti. Középiszkoláink e legfiatalabbja is pár év mulva fél százados multra tekint vissza. Első korszaka a bizonytalanság és vergődés jegyében folyt le, a második *Héja* Endre igazgatása alatt a megpróbáltatás és megalapozás kora volt, a harmadik *Dr. Solymossy Lajos* igazgatósága alatt a megszilárdulás és fellendülés.

Hogy mit tett *Héja*, hogy városunkban a főreáliskola gyökeret ereszen, azt ma csak kevesen tudják. De minden igyekezete és törhetetlen akarateroje is hiába való lett volna, ha nem nyert támogatást a vármegye és város nagy fiaitól. *A Dánielék*, *Tibádok* és főleg *Dr. Török Albert* voltak azok, akiknek e téren legtöbbet köszönhetünk. Méltán mondhatta tehát *Dr. Solymossy Lajos* igazgató, a vármegye egykori vaskezü alispánjának, *Dr. Török Albert*nek, midőn mint főispán *Csáky gróf* kultuszminiszter képviselőletében a főreáliskola új épületének felszentelésére megjelent:

— *Bátran* kimondom, Méltóságod volt az, aki intézetünket megmentette, Méltóságodnak köszönhetjük, hogy ma e diszes hajlékban ünnepelhetünk!

E magasztos ünnepet az intézet első nagy igazgatója, *Héja* Endre már nem érthette meg; csak távúrról látta az igéret földjét, csak az új épület tervrajzait nézegethette, annak pompás igazgatói lakába már nem költözött be... Utódára *Dr. Solymossy Lajosra* s az ő kiváló tanártársaira várt a feladat, hogy *Héja* örökét felvirágoztassák... E feladatnak ők derekasan meg is feleltek.

Hogy mi volt az intézetnek az ő három *Károlyja: Pálffy, Molnár és Ham* és mi *Hlatky Miklósa*, ki addig tanította az energia megmaradásának elvét, míg benne az energia tényleg megtestesült, — azt csak mi, volt tanítványok tudjuk igazán.

Sajnos ugy *Hlatky*, ki czimz. igazgató lett, mint *Molnár*, ki egy életet szentelt a főreáliskola természetrajzi szertárának — főleg ásványgyűjteményének — szervezésére, s kinek ez érdeme maig sincs méltatva — pár éve — mogváltak intézetünköt. Most utánok ment *Dr. Solymossy Lajos* is, az intézet szerencséskezű újja szervezője... Midőn az igazgatóságot 25 évvel ezelőtt átvette, alig volt az intézetnek valami alapítványa. Igazgatósága alatt 13 különféle alapot létesített. A 14 iket, az ő nevével elnevezendőt, utódainak s első sorban mi nekünk volt tanítványainak kötelességünk megteremteni. Éreztük ezt nyugalomba vonulása első percében s éreztük ezt ma is. Ez az oka annak a széleskörű mozgalomnak, mely volt tanítványai közt országaszerte megindult s melynek hullámverése mind szélesebb és szélesebb körre terjed.

Az ország minden részéből érkeznek a levelek, melyekben a volt tanítványok örömmel és lelkesen csatlakoznak a megindult mozgalomhoz. *Szentiványi Zsigmond*, kir. tanácsos és mentesítő társulati igazgató Vágsegyéről írja: „Bár hivatásom szülőföldem, a székelyföldről messzire szólított és ma-holnap 34 éve, hogy az akkor még két bérházban zeollérképen meghuzódó intézetűl búcsút vettem, ma is legkelembesebb emlékeimhez sorolom az annak falai közt és a kis székely anyavárosban eltöltött éveimet és mindig hálával emlékezem az egykori — mondhatnám abban az időben a kezdet nehézségeivel, a társintézetek féltékenységeivel szemben küzdő intézetnek missziót teljesítő — kitűnő tanári karra és annak egyik legkiválóbbjára: *Dr. Solymossy Lajosra*. Örömmel veszek részt tehát egy az ő emlékével egybekötött és nevét viselő, nemes czéjra szolgáló alap létesítésében és kötelességemnek tartom magam részéről is lehetőleg odahatni, hogy az alapgyűjtés minél jobb eredménnyel járjon.”

László Domokos kir. kulturfőmérnök írja Székelyfehérvárról: „Örömmel veszek részt a mozgalomban, mert a vállvetett munkánkkal összejűjtött alap majdan jó tanuló szegény sorsú székely fiúk anyagi segélyezésére és támogatására fog szolgálni. Igazad van, édes barátom, mi már vagyunk valakik. De segítők szegény és törekvő testvéreinket még többre. Majd ők is segíteni fogják utódaikat! Legyünk méltók a nagy költő szavaihoz: „Csak nem fajult el még a székely vér, Minden kis csappjo drága gyöbgyöt ér!”

Álljanak elő — ugy mond — e székely tanintézetben tanult, azóta az ország minden részébe elszéledett s vezető állásokba is eljutott férfiak és kiki erejéhez mérten tegye le garasát a testvéreire. ... Hogy ebből a tötünkötől is tünjön ki a

székely testvéri szeretet ereje, hegyes-völgyes, anyagiakban szegény hazarészünkhöz való ragaszkodásunk mellett az is, hogy magunkat értékelni is tudjuk és hazánk szerencsésében anyagi viszonyai közt lévő részeiből származó hazánkfiai is kiérezzék abból, hogy fajnuk az ő anyagi támogatásuka is méltó. Nekem még élénk emlékezetben van a *Dávid A. Mózes*-féle alap, hiszen elsősorban talán ennek köszönhetem azt, hogy végeztem iskoláimat. Bárcsak sikerülne vállvetett erővel egy ilyen alepot kiküzdendünk. Ehhez is legalább is 100 (száz) koronaival óhajtok hozzájárulni.”

Álljon itt az intéző bizottság nevében az intézetet volt növendékeihez intézett felhívásból, *Gagyhy Dénes* budapesti állami főreáliskolai tanár, intéző bizottsági elnök tollából eredő következő részlet:

„A midőn értesültünk, hogy *Dr. Solymossy Lajos* nyugalomba vonulandó, örökre elhagyni kézzel közel negyven éves, kiváló munkásságának tüzhelyét, a mi kedves iskolánkat, melynek falai közül mindnyájunkat szárnnyra bocsátott: az ifjus kor, a diákélet s ezzel együtt tanárunk és igazgatónk emléke, régi elovenségében, jóleső melegséggel támadt fel lelkünkben.

A kik élbe jártunk, vagy vezetés alatt gézűtük tanulmányainkat, valamennyien tudjuk: ki volt nekünk *Solymossy* és mije volt az iskolának. Hiszen sok száza ruza azok száma, akik keze alól kikierültek a ma a társadalomban jelentős pozíciót foglalnak el. És meg vagyunk győződve, hogy közöttünk senki sincs, kinek lelkébe ő miatta tövis törött volna; pedig emlékeztünk *Solymossy* nem volt sima nyelvű, édeskedő ember. A mint másban utálta és irtani igyekezett minden eszökkel a csuszás-mászást és hizelgést, maga is megmondta nyíltan a véleményét. De ebben a mondásban, hangjában vagy a kiserő gesztusban mindig volt valami, mi a megfedtet ifju szivéről súlyos követ emelt le és megnyugtatta.

Csodálatos szeretettel ragaszkodott a székely ifjukhoz. Hányan jártak az iskolát, lettek emberek az általa szervezett segítő alapok pénzén, melyeket házalva, a hamis szégyenkezést félretelve, apránként gyűjtögetett igazgatói pályája folyamán. — És hányan lesznek még, akik áldva gondolnának nevére, ha tudnák, hogy az ő keze alkotta.

De az idő betakar mindent, az emberek hamar felejtenek... Mi azonban ugy éreztük, hogy nekünk, kik tanítványai voltunk *Dr. Solymossy Lajosnak*, nem szabad engednünk, hogy neve kitörültsessék öreg alma-materünk évkönyveiből, midőn maga után az ajtó bezabuzta, oda vissza nem térendő többé, hogy négy évtizedes, nemes fáradsalom után megpihenjen.

Kövössük példáját, alakitunk egy: „*Solymossy alapítványt* öszszékely eredetű, szegény tanulók segélyezésére...”

Hadd szolgálja ez az új alap is a székely tanuló ifjuság ügyét, mert hiszen *Dr. Vajda Emil*-el, intézetünk nagyenerű és nagyon népszerű volt tanárával szólva:

„Közös óhajunk, hogy álljon fűnn soká ez intézet, legyen a hazaszereget védőbástyája, a tudomány jótékony terjesztője, neveljen minél több derék hazafit drága hazánknak, hogy így megfélelve igaz hivatásának, betöltse a székelység között méltó rendeltetését s a hozzá fűzött reményeket megvalósítva, a szép mult találjon méltó folytatást a késő jövőben...”

Séra Kálmán,
áll. főreálisk. tanár, s *Solymossy*-alap
intéző bizottságának ügyvezető alelnöke.

Vármegyei Dalosverseny.

A husvét harmadnapjára, április 14-ikére tervezett vármegyei dalosverseny előkészületei nagyban előhaladtak. A vármegye főispánjával az élen megalakult a verseny védnöki kará, míg az Országos Magyar Dalosszövetség a zauri részére küldött ki elnököt *Hoppe Rezső* hírneves zeneszerző, székesfővárosi zeneoktatási igazgató és a dalosszövetség hiv. lap. főszerkesztője személyében. A verseny kiemelkedő pontjai lesznek: a versenyzők és a dalosszövetségi kiküldött fogadása, felvonulás zászlók alatt a verseny helyére, az egyes dalárdák választott darabjainak előadása, szerezend a védnökök tiszteletére, este diszhangverseny és díjkiosztás, befejezésül tánc két külön tereben. A részletes műsor plakátjait kedden fogja a székelyudvarhelyi Székely Dalegylet szétküldeni. Itt említjük meg, hogy az Országos Magyar Dalosszövetség vezetői közül ugy *Bárcsy István* székesfővárosi polgármester, mint *Dr. Kacsóh Pongrácz*

székesfővárosi zeneoktatási főigazgató igen nagy jelentőségűnek tartják a faluk szellemi életének azt a kilendülését, mely ennek az udvarhelyi vármegyei dalosversenynek a legfőbb lényege. Éppen azért is gondoskodtak róla, hogy a szövetséget olyan jeles, külföldön is elismert, nagyszorú szakember képviselje, amilyen *Hope* Rozsó. A szövetség ezenkívül díjak adományozásával is a dalosverseny erkölcsi sikere érdekében közeledhet. Mindenképpen tehát a helyi érdekeket meghaladó jelentőségűvé vált ez a vármegyei dalosverseny.

Tagosítás Etéden.

— Irta: Ugron Zoltán, országgyűlési képviselő. —

Fiafalva, 1914. márczius 24.

Formában nem kívánok mérközni Csia tiszteletes ur czikkével, mert hát én nekem, ha irok, az a célom, hogy olvasóm értelmét a tárgyhoz közel vigyem és el ne távolítsam.

Nekem nem jutna eszembe a hangzatoság kedvéért a Sahara oecánizálását például felhozni az etédi tagosítás kérdésével, mikor az Gaggygal határos.

Eszembe se jut a tagosításnál teoretikus argumentumokkal fellépni, mikor az már a mi megyénk községeinek nagyrésznél gyakorlat.

Jobban ismerem Etédet, mint a tiszteletes ur, ki ott lakott és lakik, hogy sem ilyet írjak „majd ha a tagosításnak irányítása a teljes bizalom és a kölcsönös egyetértés jegyében indul meg” hiez ez tudjuk, hogy soha som lesz meg, nem hogy tiszteletes ur életében.

Ujzékely a legrosszabbul tagosított község a megyében, mert 4—5 tagot vettek; de senki sem kívánja vissza a régi állapotot, hanem gondolkodnak péozt nem sajnálva újból tagosítani.

Visszéléás több községben fordult elő, de azt példával illusztrálhatom, hogy lehet egyik nagyon jól jött ki talán a többiek rovására, de kárára nem, mert ha egy tagosítatlan határ megért 300 ezer forintot, ugyanaz megér tagosítva 500 ezeret, miből az következik, hogy még ha valaki saját 10 ezer forintja érből 20 ezret csinált, még mindig lehet olyan, a ki 8-ból csak 10 ot, de nem állhat elő, hogy kevesebb értéket kaphasson.

A törvény eléggé respektálja a nép konzervativizmusát és addig határt enged az argumentationak, ha azonban a tagosítás valahol el van törvényesen rendelve, akkor az agitatio már csak a tudatlanabb rész tömeg érzésére appellál, mi a büntető törvénnyel hozhatja összeállítására.

Etéd határa Vargyással hasonlítható össze nagyság és tagoltság tekintetében, minőségileg Rugonfalvával — mindkét hely gazdasági jólét forrása a tagosítás. — Sokszorosan jólét forrása lesz Etéden, melynek népe feltűnően értelmes vezetők példáját követheti és hol a lakosság pártatlan szorgalmas és még eddig eléggé ment a civilizációs árnyoldalainak befolyásától.

Tiszta gazdai meggyőződésöm, hogy Etéd a tagosítással fog igazán felvirágozni.

En ezt hiszem és vallom!

Műtárgyak építése.

Az Áll. épít. hivatal az ujzékelyi vicz. ut 0.5 km. szakaszán létesítendő Nagyküküllőhid fahídfelekkel, 4 fajúrommal, összesen 47-50 m. hosszal, vasgerendatartókkal 4.0 m. pályaszélességű fahid szerkezettel leendő építési munkáinak, továbbá a héjjasfalva—csikgyimesi állami állami közut 16—17 km. szakaszán levő 80 sz. 10.40 m. nyílású Garámpataki hid vasbeton szerkezetének és feljáróinak újból építési munkálatainak biztosítása céljából versenytárgyalást hirdet. Az ajánlatok az áll. épít. hivatalhoz máj. 1-én d. o. 10 óráig adandók be.

HIREK.

Székelyudvarhely, április 6.

A gyermek-nap.

Sándor János belügyminiszter valamennyi törvényhatósági és rendezett tanácsú város polgármesterének az alábbi körrendeletet küldötte meg:

„Az Országos Gyermekvédő Liga védnöke és elnöke azzal a kérelemmel fordult hozzám, hogy a Liga által 1914. évi május hó 8. és 9. ik napjaira kitűzött „Gyermek-napok” támogatására az illetékes helyi hatóságok figyelmét hívjam fel.

Tekintettel az Országos Gyermekvédő Ligának a gyermekvédelem terén immár általánosan elismert közhasznú tevékenységére, valamint arra, hogy a Liga már országos szervezőténél fogva is a társadalmi gyermekvédelem legfontosabb tényezője s magának a nagy állami gyermekvédelemnek kiegészítő intézménye s végül arra való tekintettel is, hogy a Liga a gyermekvédelem minden ágára kiterjedő s nagy anyagi áldozatokat igénylő működésének eszközeit ugyazólván kizárólag a gyermeknap jövedelméből meríti: az Országos Gyermekvédő Liga kérését polgármester ur szives figyelmébe ajánlom s felkérem polgármester urat, hogy a sikor biztosítása céljából a város társadalmának lehetőleg minden rétegét a „Gyermek-nap”-ban való részvételre megnyerni sziveskedjék.”

Hogy Székelyudvarhelyen mikor lesz a gyermeknap, arra vonatkozólag még nem határozott az illetékes bizottság.

A magyar evangélikusok öröme. A magyar ág. evangélikus egyház hívóinek közmegegyezése és kívánalma folytán a székelyudvarhelyi egyházban ezután a hónap minden harmadik vasárnapján magyar nyelven lesz az Isteni tisztelet. Az első magyar szentbeszédet a mult vasárnap tartotta *Adriányi Géza* lelkész. A magas szárnyalású és tartalmas magyar szent beszéd mélyhatást tett a jelen volt hívókra.

Benkő ünnepélyek. Századik éve, hogy középjait *Benkő József* ref. papot és történetírót a Harlomi Tudóstársaság tagját Középjaitn eltemették. A századik évforduló alkalmával három helyen is rendeznek ünnepet a nagyevű tudósnak, így *Középjaitn*, *Köpecsen* és *Bardocson*. A Benkő ünnepségek az év nyarán tartatnak meg országos keretben, az Akadémia, az Erdélyi Múzeum Egylet és az összes egyházi és társadalmi szervezetek részvételével. Középjaitn a templom falába szoborművel díszített márványtáblát helyeznek. Az emlékbizottság értekezletén örömmel fogadta a fővárosban lakó székelyek szives támogatását, honnan a Péterfy Asztaltársaság fejét, *Péterfy Tamás* író küldötték le az értekezletre. A rendelkezésre álló összeg oly csekély, hogy ahhoz a teljes székely lelkesedés is szükség, mert csakis ez által jut a bizottság műbecsű alkotásához a nagy Benkő emlékműveiben. Péterfy közbenjárására a szoborműveket a síremlékre és a templomra *Strobl* Alajos mester budapesti műtermében készíti *Rápoli* Lajos jeles székely szobrászművészünk.

A kaszárnya kiépítése érdekében *Ugron* János főispán ma délután 4 órára a megyeház kistermébe értekezletet hívott egybe.

Tanulmányi kirándulás. A ref. kollégium 23 tanulója *Dékán* Sámuel, *Hadás* Ferencz és *Sebess* József tanárok kíséretében nagyobb szabású tanulmányi kirándulásra ment. A kirándulás utiránya Budapest—Fiume—Velence—Szeged—Temesvár. A terv szerint Budapesten, Fiumében és Velenczében 2—2 napot tölt a kiránduló társaság, Szegedet és Temesvárt pedig hosszabb megszakítással ejtik utjokba. A kirándulás összes költsége személyenkint 80 koronát tesz ki.

Gondnok választás. A székelyudvarhelyi református egyházközség folyó évi apr. hó 13-án, ünnep másodnapján, a szokott helyen, gondnokválasztási közgyűlést tart.

Bárczy István és Székelyudvarhely.

A nyári országos dalosünnepély megbeszélésére *Bárczy* István székesfővárosi polgármester meghívta Dr. *Paál* Árpád udvarhelyvármegyei főjegyzőt, a Székely Dalárda elnökét. E meghívás folytán a két főtitviselő mult hét szerdáján találkozott a budapesti központi városházán, hol *Bárczy* polgármester a székelyudvarhelyiek megbízottját Dr. *Kacsóh* Pongrácznak, a székesfővárosi zeneoktatási ügyek főigazgatójának a kíséretében fogadta. A megbeszélések során nagyszabású műsört állapítottak meg, melynek részletes kidolgozását *Bárczy* polgármester Dr. *Kacsóh* Pongráczra bízta. Erről annak idején bőven tudósítani fogjuk közönségünket. Egyelőre azonban most is jelezhetjük, hogy *Bárczy* István ugy a maga, mint a daloszszelettség egész vezérkara ide való lejövetelét megígérte, sőt Székelyudvarhely közállapotai felől mint a polgármesterek egyesületének elnöke is igen behatóan érdeklődött. Igen melegen és nagy szívéllyességgel kilátásba helyezte, hogy Székelyudvarhely város közszükségleteiért személyes közbelépésekre is hajlandó lesz, s mindeuképpen azon törekszik, hogy ez a város, mint az erdélyrészi magyarság délkeleti tömörülő pontja a jelentőségének megfelelő kulturális és egyéb intézményekhez hozzájusson.

Köszönetnyilvánítás. A következő sorok közlésére kértünk föl: Szeretett férjem elhunyta alkalmából megnyilvánult öszinte és meleg részvétért ez uton mondok hálás köszönetet. Özv. Dr. *Burnás* Imréné.

A tisztvisselő-telep létesítése iránt indított mozgalom megvalósításának érdekében az állami tisztvisselő országos egyesülete helyi vidéki körének választmánya a mult vasárnap tartott gyűlésén *Leichtner* Gyula kir. főmérnök elnöke alatt, *Pillich* Lajos, *Dósa* Aladár, *Blájer* Balázs, *Gál* Imre és *Puskás* Lajos választmányi tagokból álló bizottságot kérte fel az eddig felajánlott és a még felajánlandó helyek megszemlélésére. A választmány felkéri ennél fogva azokat a földtulajdonosokat, a kik eddig ajánlatot nem tettek, hogy eladó telekhelyükre sziveskedjenek a bizottság bármely tagjának figyelmét felhívni. A telepen résztvenni akarók jelentkezését *Puskás* Lajos egyesületi titkárnál még mindig be lehet jelenteni.

Ingtatlanok pótlilletéke. E hó elsejével lépett életbe Székelyudvarhely város területén az ingatlanok átruházása után fizetendő városi pótlilletékről alkotott szabályrendelet. Eszerint Székelyudvarhely r. t. város területén fekvő ingatlanoknak átruházása esetén az átruházott ingatlanok árteke szerint a város házipénztára javára 1% városi illeték fizetendő, az t. cz., továbbá az 1881: XXXIV. t. cz. 39. § ának határozmányai alkalmazandók. A városi pótlilleték mindenkor az ingatlant terhel, s azért a szerző vagy szerzőtársak egyetemlegesen felelősek.

Általános szegénység a vármegyében. Elmondhatjuk, hogy évtizedek óta nem volt oly inséges helyzet a vármegyében, mint a folyó év tavaszán. A falusi gazdakörök alig győzik beszerezni az élelmezésre szolgáló tengerit a falu lakosságának s nincs az a nap, melyen több vaggon gabona: tengeri, árpa, roza ne érkezne a vasutmenti állomásokra. Az inséges gabona beszerzésére főispánunk közbenjárására a kormány segélyt nyújtott s szállítási kedvezményt is adott. A gazdasági felügyelőség a kedvezményes gabona beszerzésében és kiosztásában lankadatlan tevékenységet fejt ki, mit elsősegít a kirendeltetés anyagi támogatása is. A nyert segélyek és sürgős segítség révén általános nyugalom uralkodik a vármegyében s nyugodtan és bizalommal várjuk a tavasz kibontakozását. A szegénység leginkább érezhető az üzleti életben, melyet teljesen megbénított a mult évek terméketlensége s az országos inség.

Szabó András — igazgató. A református kollegium elöljárósága f. hó 1-én *Gyárfás* Endre főgondnok elnöklétével tartott gyűlésében töltötte be a Gönczy Lajos igazgató visszavonulásával megüresedett igazgatói állást. A gondnokság igazgatójának Szabó András tanárt választotta meg, kit már az intézet gazdasági felügyelői állásában az iskola új pompás palotájának építkezése körül kifejtett lankadatlan energiája, széleskörű tevékenysége predestinálta a vezetői állásra. Szabó András mindenha mint egyházának és iskolájának igaz munkása dolgozott széleskörű tudással, ornyedetlen szorgalommal és azaal a vas-következetességgel, mely őt jellemzi. A munkában és annak eredményeiben keresi és találja fáradozásainak jutalmát, mert készséges az önfeláldozásig és őszinte a nyereségig és szorgalmas ügy-szólója a mindennapi végkimerülésig. Meleg szeretettel üdvözlöjük Szabó Andrást új, vezető állásában, hol bő alkalmá van a székely ifjúságot a magasabb kulturájának szeretetében vezetni és kitaró munkaejével általában azt a célt és ügy szolgálni, mely az intézet hagyományos hírének megfelel. — A gondnokság ezen gyűlésében választotta meg a gazdasági felügyelőt, *Szabó* Árpád személyében, aminthogy megválasztotta konviktusi elnöknek *Haás* Ferencz Rezső, internátusi elnöknek *Dr. Kósa* János, tandij kezelőnek *Nagy* Elemér és könyvtárosnak *Dekán* Samu tanárokat.

Lövészcsapatok alakulása. A székelyudvarhelyi iparos ifjúság a kibocsátott felhívásra nagy számban jelentkezett az ifjúsági lövész tanfolyamon való részvételre. Vármegyénk főispánja, mint a lövészbizottság elnöke, a tetemes számú jelentkezés folytán az alakuló gyűlés megtartását engedélyezte, minél fogva az alakulás ma délután 11 órakor az áll. fiúiskola IV. oszt. tantermében megtartatik. Az alakuló gyűlésére a jelentkezett iparos ifjúság ezúton hivatik meg.

Solyomossy-alap. Azon országos jellegű mozgalom, melyet *Dr. Solyomossy* Lajos nyugalmazott állami főreáliskolai igazgató tanítványai indítottak, máris jelentős sikert ért el. Az intéző bizottság élén *Gagyhy* Dénes budapesti II. ker. állami főreáliskolai tanár és *Séra* Kálmán helybeli áll. főreálisk. tanár állanak.

Az intéző bizottság tagja: *Dr. Pfeiffer* Péter egyetemi tanár Kolozsvárt, *Szabó* Albert főbányatanácsos Marosújvárt, *Szentiványi* Zsigmond kir. tanácsos, ármentesítő tásrultati igazgató-főmérnök Vágsellye, *Benedek* Endre m. kir. pénzügyi tanácsos Budapest, *Nagy* György m. kir. főerdőtanácsos Sepsiszentgyörgy, *Lőrind* János kir. műszaki tanácsos Pozsony, *Jingling* János m. kir. főerdőmérnök Naszód, *Gyarmathy* Mózes m. kir. főerdőmérnök Máramarosziget, *László* Domokos m. kir. főmérnök Székeshérvár, *Stummer* Gusztáv cs. és kir. korvettkapitány Póla, *Dr. Szabó* Domokos m. kir. posta-és távirátótanácsos Kolozsvárt, *Dr. Seolga* Ferencz unit. főgimn. tanár Székelykeresztúr, *Máthé* József és *Staihl* Andor gépészmérnökök Budapest, *Török* László cs. és kir. tűzérzázados Miskolcz, *Stepper* Károly a debreczeni — nyírbátori vasutak igazgató-helyettes főmérnöke Debreczen, *Dr. Fodor* Boldizsár ügyvéd Székelykeresztúr, *Biró* István áll. főreáliskolai tanár Brassó, *Bence* Imre állami földmives isk. igazgató Algyógy, *Dr. Debitaky* Mihály gyógyszerész Barót, *Zerbes* János közs. jegyző Homoród, *Nagy* Dénes főgimn. tanár Kézdivásárhely, *Fankovich* László kir. mérnök Ezergom, *Solyomossy* Ákos máv. mérnök Brassó, *Solyomossy* János huszárfőhadnagy. Adományok az *Udvarhelymegyei Takarékpénztárhoz* (Székelyudvarhely) Solyomossy-alapra címzeendők. Minden adományt az „Udvarhelyi Híradó” nyújtáz.

Az üzleti záróra a vidéken. A múlt év augusztusában életbe lépett záróra-törvény tudvalevőleg csak a fővárosra és néhány szomszédos községre nézve tartalmaz imperatív rendelkezéseket. A vidéket illetőleg a törvény felhatalmazza a városokat és megyéket, hogy az illetékes kereskedelmi kamara meghallgatása után az üzleti záróra tárgyában egyetemes szabályrendeletet készítsenek. Azóta több ilyen szabályrendelet terjesztett fel a kereskedelmi miniszterhez, aki azonban eddig egyet sem hagyott jóvá. Különbösen az alkalmazottak jogviszonyait közelebbről új törvény fogja szabályozni s ennek keretében az üzleti záróra kérdése az egész országra nézve szabályoztatni fog.

Jegyző-egyleti közgyűlés. Udvarhelyvármegyei Jegyzői egylete f. hó 1-én tartotta *Gálffy* István elnöklétével közgyűlést. Elnök beszámolt a múlt év őszén Budapesten tartott egyleti küldöttség jelentéséről és jelezte, hogy a közigazgatás államosítása rendén a községi közigazgatás államosítása nem fog bekövetkezni, éppen azért a nyugdíjszabályzat megfelelő módosítása iránt az egyesület a kellő lépéseket megtenni köteles. Ezzel kapcsolatosan indítványozta miszerint *Gróf Tisza* István miniszterelnök és *Sándor* János belügyminiszternek a jegyzői fizetés rendezés alkalmával megnyilatkozott jóindulatáért az egyesület hálála köszönetét nyilvánítsa. A közgyűlés elnök javaslatát egyhangulag elfogadta. Ezután elfogadták a zárszámadást. Az első magyar általános biztosító társaság ajánlatát nem fogadták el. A tisztújítást folyó év május hó 2-ára tűzték ki. A nyugdíj szabályzat újraszervezésére az elnökség mellé *Molnár* János erkei, *Gáspár* Albert homoródszentmártoni, *Balás* Lajos oroshelyi és *Kádár* Gyula korondi jegyzőből álló bizottságot küldötték ki, mire a gyűlés véget ért.

Mozi szabályrendelet. Székelyudvarhely város tanácsához indítvány érkezett be, mely a mozi kívánja megszabályozni. A mozi vonatkozólag ugyanis már csaknem minden város dolgozott ki szabályrendeletet, s így legfőbb ideje, hogy ez nálunk is meglegyen, mivel annak alapján a várost igen tekintélyes és biztos jövedelem forrásához lehet tekinteni. A mozi szabályrendelet már a közelebbi városi gyűlésnek tárgyszorátára lesz felvéve.

Egy új szinikerület. Torda város kezdeményezésére szervezett erdélyi új szinikerület a legutóbbi nagyenyedi gyűlésen megalakult. A kerület központja Torda, elnöke *Z. Sebess* Andor polgármester, kötelekébe pedig a következő városok tartoznak: Torda, Gyulafehérvár, Nagyenyed, Kézdivásárhely, Gyergyószentmiklós, Szászrégen, Fogaras, Petroszény, Segesvár és nolena-velens beleszorították *Székelyudvarhely* várost is, noha annak szinügyi bizottsága szóval és írásban tiltakozott a csatlakozás ellen. Az alakuló gyűlés megállapította az egyes állomáshelyek szezonjait. A kerület egy évre *Szabados* László igazgatónak adott játszási engedélyt megfelelő kikötésekkel. Ugy kell lenni, hogy *Szabados* szinigazgató legnagyobb vágya, miszerint Székelyudvarhely várost megkapja s ez irányban már különböző utakon is próbálkozott, miután pedig úgy sikert nem ért el, fogta magát s az alakuló gyűlésen a mi egyenes tiltakozásunk dsczára is felvételre tette ezt a várost. Azonban hiában határoztak rólunk nélkülünk; *Szabados* ur nyugodtan albatik, ide nem fog — bár hogyan is erőlődik — bevonulni.

A segesvári unitárius egyházközség ma vasárnap a város háza dísztermében szinelőadásal kapcsolatos táncestélyt rendez. A műkedvelők *A páholy* című vigjátékot adják elő. Kezdeté 8 órakor.

Tanítóegyesület vál. ülése. Múlt hónap 28-án tartotta a vármegyei tanítóegyesület választmányi ülését *Gyerkes* Mihály elnöklété alatt, melyen részt vett *Kolumbán* Lajos vármegyei kir. tanfelügyelő is. Az elnöki intézkedések szokásos bejelentése és a múlt ülés/jegyzőkönyvének hitelesítése után a vármegyei tanítók irkájának ügyével foglalkozott a választmány s elhatározta, hogy a tanítók otthona javára jövedelmező irkának az egész vonalon való bevezetése érdekében széles körű agitációt fog kifejteni. A kolozsvári tanítók leányotthona segélyezésének ügyével kapcsolatosan tartalmas vita fejlődött a vármegyei tanítók tanuló leánygyermekéi részére felállítandó leányinternátus ügyében, melynek eredményeképp kimondotta a választmány, hogy a létesítés kérdését napirendre tűzi s a járásköri gyűléseken tárgyalás alá bocsátja. Az udvarhelyi kör azon határozatot, hogy a kántori foglalkozás a tanítók foglalkozásától választásos, az országos mozgalom megindítása végett az országos szövetségnek felterjeszti. Az „Udvarhelyi Népnevelés” cz. tanügyi lap kiadására vonatkozólag köztől szerződést jóváhagyólag tudomásul vették. Végül több kisebb ügyet végzett el a választmány.

Uj üzletvezetőség. A napiasajtó csaknem folytonosan hoz újabb híreket azokról a jelentős átalakulásokról, a melyek előtt a Máv. igazgatása áll. Ujabbán jól informált helyről jelentik, hogy a kereskedelmi miniszteriumban már készen van a teljes átalakítási program. E szerint a bennünket érdeklő fontos vonatkozások a következők: Uj üzletvezetőséget kap Nagyvárád, a melynek területe és hatásköre a kolozsvári, debreczeni és aradi üzletvezetőségekbe kerül ki. Ez által a kolozsvári üzletvezetőség a legforgalmasabb Nagyvárád—kolozsvári vonalat veszti el. Az új üzletvezetőség szervezése még a nyáron megtörténik úgy, hogy működését már november 1-én megkezdheti. Miután a kolozsvári megconkult üzletvezetőség elveszti mostani jelentőségét, el is fogják helyezni Marosvásárhelyre, mitől a székely vasuti érdekek fellendülése komolyan várható.

A légy az egészség veszedelme. Az Országos Közegészségügyi Egyesület kiadásában megjelenő „Egészség” című folyóirat most jelent számra egyetlen kérdést tárgyal: szakemberek cikkeit közli és propagandát csinál annak a mozgalomnak, hogy mindenütt irtsuk a legyet, a mely az egészség legnagyobb veszedelme, mert terjeszti a baktériumokat, a fertőzött helyekről talpaival felszedi a legkülönbözőbb betegségek csirait és baktériumait és az ember tartózkodási helyének minden részét tovább fertőzi. A nagyon érdekes és tanulságos füzethez színes illusztrációk vannak csatolva, a melyek a nagyobb tömegek által is könnyen érthető módon mutatják, mint viszi át a légy a fertőzött helyekről a piszkot és a baktériumot a kis csecsemőkre, a csecsemők tejes üvegeire, ételre, italunkra és hogy miként jut szervezetünkbe a légy közvetítésével az egészségre ártalmas baktériumok egész tömege. A bovezető és leghosszabb tanulmány, a melyet *Dr. Günther* József, Szabadka városi tisztí főorvosa írt, megjelöli a védekezés eszközeit is és nagyon óhajtandó volna, ha az a füzet minél szélesebb körben terjedne el, hogy a légy ellen való védekezés minél nagyobb arányokat öltsön és lehetőleg országos mozgalomná váljék.

KÖZGAZDASÁG.

Az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesületől.

159—1914.

Felhívás.

A vármegyei Gazdasági Egyesület ez évben is fentartja a szűgulyát, a melyre a tagok 1—3 éves úszói 4 drbig 7 K. 20 fill, azon felül 10 K. 20 fillért, a nem tagok úszói 10 K. 20 fillért vétetnek fel.

A fent kitüntetett díjért az egyesület a legelőről, szászról, állatorvosi és egyéb felügyeletről gondoskodik.

Mint hogy a borjuk csak korlátolt számmal és a jelentkezés sorrendjében vétetnek fel, kérjük a minél előbb való bejelentést.

Székelyudvarhely, 1914. ápril 3.

As elnökség.

Nyiltér.

Üzletszerző tisztviselő

fix javadalmazással elsőrangú biztosító Intézetnél elvételnek. Komoly, megfelelő képességű pályázók köldjék bizonyítvány másolatokkal felszerelt ajánlatukat a fizetési igény, kor és Erdély azon részeinek megjelölésével, hol kellő helyt ismerettel és jó összeköttetésekkel bírnak, Nyugdíjas állás jellege alatt a kiadóhivatalba.

Szerkesztői üzenetek.

P. Á. Szt.—t. A közleményt kézhez vettük, köv. számban adjuk. Készséggel fogadjuk a népies elbeszéléseket is. Cs. K: E—d. Most a pro van soron, a 12-iki számban adjuk a contrát.

N. L. P. Nem lehet. A szerelmi elhamarkodások ellen a becsület, a család, a nevelés, az illendőség, a konvenczió, az erkölcs és a törvény őrsz a lényeket. És még sincsenek olegendőképpen megírva.

— 3. — o. Sorát ejtik, csak törlémet kérünk.

Felolós szerkesztő: BESEK ALADÁR, Kiadja: a Besek D. Fia könyvnyomda.

Szám: 2789—1914.

Hirdetmény.

Székelylengyel falva községére néve az 1892 évi XXIX. t. cz. értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a telek-nyilvántartásba való bejegyzése és a teleknyilvántartásba való bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztévé, az azzal a felszólítással tétetik közzé: 1) hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t. cz. 15. és 17. §-ai alapján ide értve a §-oknak az 1889 XXXVIII. t. cz. 6. és 6. §-aiban és az 1891 XVI. t. cz. 15. § b pontjában foglalt kiegészíté-ését is, valamint az 1889 XXXVIII. t. cz. 7. §-a és az 1891. XVI. t. cz. 15. § b. pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t. cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutatják, e végből törlési keresetüket hat hónappal, vagy 1914 évi október hó 20. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési keresetek annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvántartási jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat; 2) hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t. cz. 16. és 18 §-aiban és az 1891. XVI. t. cz. 15. § b. pontjában foglalt kiegészíté-seit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánának, írásbeli ellentmondásukat hat hónappal, vagyis 1914. évi október hó 20. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog; 3) hogy mindazok, a kik, az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvántartási jogait bármily irányban sértve vélik, ide értve azokat is, kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. cz. 16 §-a alapján történt bejegyzé-ését sérelmesnek tartják, e tekintetben felszólá- sukat tartalmazó kérvényüket a tkvi hatósághoz hat hónappal, vagyis 1914. évi október hó 20. napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvántartási jogot szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelemre azok a felek, akik a kiküldöttnek eredeti okmányokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerűen egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak az eredetieket a tkvi hatóságnál átvehetik.

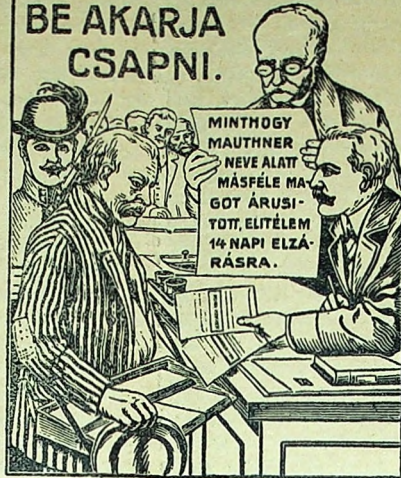
A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság. Székelyudvarhely, 1914. április 2-án. Constantinescu Viktor s. k. kir. tiszti albiró. A kiadmány hiteleiül:

Dósa, kir. tiszti elnök.

Felvétetnek vidéki nagy gyárba azonnal 14-18 éves fiúk és leányok

akik külön-külön internátusszerű lakást, ellátást, mosást és megfelelő heti zsebpénzt, a második évtől kezdve pedig ruházatot is kapnak. Beszögödtetnek zománcozó mesterségre, betanítottak felszabadulás után naponként a nők körülbelül 3 koronát, esetleg azonosfelül, férfiak 3-4-5 koronát kereshetnek. Különösen munkanélküli vidék közösi előjáróinak figyelmébe ajánlható. Ajánlkozásokat ALLAN DO MUNKÁJA eljéja alatt a kiadóhivatal továbbít.

IGY JÁR AZ, AKI A VEVŐT BE AKARJA CSAPNI.

Sz. 2450—1914. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

Id. Katona István és neje Ambrus Borbára sz.-udvarhelyi lakos végrehajtónak Fekete József sz.-udvarhelyi lakos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 992 kor. 10 fill. tökéketelés és járuléka behajtása végett a sz.-udvarhelyi kir. törvényszék területén levő a sz.-udvarhelyi 133 sztkjvben felvett A+ 246 hrsz. faház és udvarra 1320 k. kikiáltási árrban, az özv. Székely Mihályné szül. Óvári Mária javára C. I. alatt bekebelezott haszonélvezeti jogának fentartásával. elrendelte.

Az árverést 1914 évi június hó 24. napjának délelőtti 9 órájkor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében (földszint 39 sz. ajtó) fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10% át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldöttnek letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letéte helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881. LX. t. cz. 147., 150., 170 §§., 1908 XL. t. cz. 21. §.)

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908 XLI. t. cz. 25 §.)

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság. Székelyudvarhelyen, 1914. évi márc. 25-én. Constantinescu Viktor s. k., kir. t.-széki albiró.

A kiadmány hiteleiül:

Dósa, kir. tiszti elnök.

1 klo téliszalámi 3·40

Hol?

GÁSPÁR TESTVÉREKNÉL.

Szám: 373—1914.

Pályázati hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kerületi munkásbiztosító pénztár egyenként 2500 korona javadalmazással egybekötött 2 kezelő orvosi állásra március hó 30 határidővel meghirdetett pályázatát április hó 15-ig meghosszabbítja. Pályázatok jelzett nap déli 12 óráig adandók be. A megválasztott orvosok széles körű magányakorlatra számíthatnak.

Csupán azon pályázó orvos kérvénye jöhet figyelembe, ki a ker. mb. pénztár feltételeit már elfogadta.

A feltételek a pénztár hivatalos helyiségében tekinthetők meg. A pénztár feltételeit elfogadó okmány aláírással ellátva a pályázati kérvényhez csatolandó, mivel csupán azon pályázók jönnek választás alá, kik pályázati kérvényüket ezen okmánnyal felszerelték. Az 1907. XIX. t. cz. 133. §-a értelmében a ker. mb. pénztári orvosok közötti viszony szabad megegyezés tárgyát képezi.

Székelyudvarhely, 1914. márc. 10.

Az igazgatóság.

NESTLÉ FÉLE RÉGBEVÁLT GYERMEKLISZT

Próbadobozokat, valamint orvosi röpiratokat a gyermekevelésről díjtalanul küld a HENRI NESTLÉ cég WIEN, I., Biberstrasse 1720.

Szám: 343—1912. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az uradi kir. járásbírósnak 1912 évi Sp. II. 1567/1 számú végzése következtében Dr. Jakab Zoltán ügyvéd által képviselt özv. Grieshaber Mórné javára 200 K hátrálék a jár. erejéig 1913. évi szept. 12 én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 726 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: ornyók, lámpa, 1 diván, széna, sarju és más ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbíróság 1914. évi V. 22/4 számú végzése folytán 200 K tökéketelés, ennek 1911. évi november hó 27. napjától járó 5% kamatai 1/2% váltódíj és eddig összesen 16 K bi rólig már megállapított költségek erejéig, Lovétén alperesnél leendő megtartására 1914. évi április hó 16. napjának d. o. 9. órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alulis el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Oklánd. 1914. márc. hó 26-án.

Pollák Ignác, kir. bír. végrehajtó.

Nem lesz többé nedves lakás! :: Nem lesz többé nedves pincze!

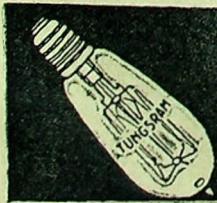
mert a „BIBER“ abszolút vízhatlan szigetelő, lehetővé teszi mindennemű nedves vízálló helyiségek tökéletes szárazzá tételét.

„BIBER“-rel bármely kőműves végezhet szakszerű szigetelést. megoldja a beton és vasbeton vízhatlanítási kérdését is.

Prospektust, használati utasítást a minden egyéb felvilágosítást készeéggel ad

a „BIBER-MÜVEK egyedárusítója: Papp-Zakor Endre

vaskores-kedő Székelyudvarhelyt.

NE FOGADJON EL MÁST MINT
TUNGSRAM FELIRÁSÚ VALÓDI
DRÓTLÁMPÁT.
HAZAI GYÁRTMÁNY. ÓVAKODJUNK ÚTÁNZATOKTÓL!
Kapható a villamostelepen.

Husvétii és művészi Levelező-lapok dus választékban meglepo olcsó áron kaphatók a BECSEK D. FIA papirkereskedésében. :: ::

Kiadó lakás Kadicsfalván

Néhai Tbury Gergelyné-féle 1 1/2 kataszteri hold kiterjedésű belsőség a rajta levő kényelmes 5 lakszobát, 1 konyhát, 1 kamrát, hármas pinczét tartalmazó kőházzal, istálló, csür, kocsiszin, továbbá a házat körülvevő igen szép gyümölcsös, veteményes kert, valamint kaszáló részlettel egyetemben 700 K évi bér összegben azonnal kiadó. Gyümölcsös és egyéb termények értékéből visszatérül a bérlőnek minimális 300 K s így a hét osztállyal bíró kényelmes uri lakás tulajdonképpen 400 kor. bérösszegben maradna az illető bérlőnek. Értekezhetni **Özv. Gergely Jánosné tulajdonossal Kadicsfalván.**

Sz. 758—1914. tkv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A székelyudvarhelyi zálogkölcson intézet és betéti pénztár végrehajtónak, Moczás Mózes végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekvi hatóság a végrehajtási árverést 2700 kor. tőkekövetelés, és járulékaik behajtása végett az oklándi kir. járásbírószág területén levő Oklánd községben fekvő s az oklándi 751 sztjkvben felvett A 163/1 hrz. s aháza 3600 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1914. évi **április hó 28.** napján d. e. 8 órakor a telekvi hatóság hivatalos helyiségében (földszint 5 sz. ajtó) fogják megtartani.

1. Az árverés alá eső ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.
2. Az árverezni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 20%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában meghatározott árfolyammal számított, óvadékképes érték-papírral a kiküldöttől letenni, vagy a bánatpénznek előlegesen bírói letétbe helyezéséről kikiáltott letét elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t. cz. 147., 150., 170. §§., 1908: XLI. t. cz. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni.

Kir. járásbírószág mint telekvi hatóság.
Oklándon, 1914. évi február 11. Kelemen s. k., kir. jbiró. A kiadmány hitelül: **Wermesser, kir. tkvezető.**

A legelőkelőbb
A legmegbízhatóbb
A legjobban szerkesztett
A legnagyobb terjedelmű
A legfüggetlenebb
budapesti napilap

AZ UJSÁG

Munkatársai a magyar sajnálatika, a magyar irodalom legkiválóbbjai.

Felolós szerkesztő: GAJÁRI ÖDÖN.
Szerkesztő társ: Dr. ÁGAI BÉLA.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre K 28.— Negyedévre K 7.—
Félévre K 14.— Egy hónapra K 2-40

AZ UJSÁG előfizetői a DIVAT SZALON-t negyedévre K 2-50 kedvezményes áron rendelhetik meg.
Megrendelési cím: **Az Ujság kiadóhivatala Budapest, VII., Rákóczi-út 54. szám.**

Szám 352—1914. vghtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. járásbírószág 1913. évi Sp. I. 678/1 számú végzése következtében Dr. Hínléder Ernő ügyvéd által képviselt Dr. Hínléder Ákos ügyvéd javára 125 K. s jár orejéig 1914. évi január hó 3-án foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 640 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, csikók, 1 szekér, zab, széna és 1 tehén nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésen az oklándi kir. járásbírószág 1914 ik évi V. 13/1. számú végzése folytán 125 K tőkekövetelés, ennek 1913. évi október hó 5 napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 96 kor. 41 fill.-ben bírólágr már megállapított költségek orejéig, Homoródalmáson alperesnél leendő megtartására 1914. évi **április hó 15.** napjának d. u. 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Oklánd, 1914. évi márczius hó 30.

Pollák Ignác, kir. bir. végrehajtó.

Weiner Mátyás

divatáruháza, BUDAPEST,
Andrássy-ut 5.

tisztelettel tudatja vidéken lakó vevőit, hogy

tavaszi és nyári nagy mintagyűjteménye
elkészült és szétküldése megkezdődött.

Mintagyűjteményem középpárakban is valamennyi gyapju és mosó-ujdonságokat tartalmazza, amelyek főképpen a jelenlegi divatnak felelnek meg.

Méltóztassék mintákat — melyet ingyen és bérmentve küldünk — egy levelező-lapon kérni.

	K-tól	K-ig
Egy színű kelmék, dupla széles	1-96	11-
Mintázott és cottelin szövésű kelmék	3-	10-
Gyapju crepe és broche kelmék	2-80	6-
Pepita és kockás (scot) szövetek	2-50	6-
Pongyola és blouse kelmék	1-50	4-50
Pongye vásznak, creponok és mindennemű mosó ujdonságok	-58	5-50
Ing zefír és ruhavásznak	-70	2-50
Szintartó kartonok a mosó dolainak	-36	1-
Crepe és grenadin blousok a leg-sikesebb faconban	3-30	5-50
Eredeti oláh kézimunka blouse		12-80
Selyem clott alsó szoknyák	2-50	3-80

ÜZLETÁTVÉTEL!

Van szerencsénk a n. é. városi és vidéki vevőközönség szives tudomására adni, hogy Székelyudvarhelyt, Kossuth-utczában 11 év óta fennálló

Gál János Utóda

czég üzletét vásár utján örök áron megvettük a azt

Gál János Utódai Farkas és Forró

czég alatt fogjuk tovább vezetni. — Elegendő tőke és ezen a téren szerzett tapasztalataink azon kellomes helyzetbe juttattak, hogy a legnagyobb igényeknek is mindenkor megfelelhessünk.

Állandóan nagy raktárt tartunk mindennemű fűszer, csemege, vegyesáru, liszt, kül- és belföldi borok, tea, rum, cognac, édesített italok, friss töltésű ásványvizek, gazdasági, vetemény

és virágmagvak, szövőfonalak és fejtőköl.

Jelszavunk: jó áruk, jutányos árok és pontos kiszolgálás!

Szükség esetén szives párfogsát kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

GÁL JÁNOS UTÓDAI, FARKAS és FORRÓ.

Üzletmegnyitás.

Van szerencsénk a n. é. közönséget ez uton is értesíteni, hogy 1914. évi márczius hó 1-én

Székelyudvarhelyt, Kossuth-u. 2.

szám alatt (a Florián Bogdán házában)

ÜZLETHELYISÉGET

nyitottunk. — Ez alkalommal kérjük, hogy

Eredeti

SINGER varrógépekben

tűkben, olajban, fonalakban és selymekben mutatkozó szükségletének fedezése végett hozzánk fordulni sziveskedjék. :: ::

Kiváló tisztelettel

SINGER Co. VARRÓGÉP RÉSZV.-TÁRS.

Székelyudvarhely.

Kiadó emeleti lakás Deák-tér 10. szám alatt.

489—1914. sz. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. törvényszéknek 1913. évi 5147 számú végzése következtében Dr. Lányi Imre ügyvéd által képviselt sz.-udvarhelyi zálogkölcson intézet és betéti pénztár javára 115 K. s jár. erejéig 1913. évi szeptember hó 3 án foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 1215 K.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarbák, lovak, szekér stbi nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a sz.-udvarhelyi kir. járásbírószág 1913. évi V. 781/2 számú végzése folytán 115 K tőkekövetelés, ennek 1913. évi július hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 85 K 56 fill.-ben bírólágr már megállapított költségek orejéig, Felsőósfalván végrehajtást szenvedettek lakásán leendő megtartására 1914. **április hó 17-ik** napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is ol fognak adatni.

A mennyiben az előverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Székelyudvarhely, 1914. évi márcz. 26.

Nagy Lajos, kir. bir. végrehajtó.

